

© ANNE VANDENBOSCH

ANDERE HUISVESTING, ANDER GEDRAG?

Hebben de verschillende huisvestingsvormen een invloed hebben op de agressiviteit, onrust en hokbevuiling van beren? PVL Bocholt voerde de voorbije 2 jaar, met steun van de provincie Limburg, een demonstratieproject uit omtrent intacte beren. Dit demoproject werd uitgevoerd met het oog op de castratieproblematiek die steeds actueler wordt. – *Sander Palmans & Luc Martens, PVL Bocholt; Katrijn Ingels & Dirk Fremaut, UGent*

Er is de voorbije jaren reeds veel onderzoek gedaan naar het afmesten van intacte beren. Zeker de link tussen intacte beren en het voorkomen van berengeur is veel onderzocht. Het doel van dit demonstratieproject was enerzijds om de invloed van gemengde hokken, gemengde compartimenten of volledig gescheiden afmest op de technische resultaten en het gedrag van beren te bepalen.

Daarnaast zijn er beren afgemest op 5 verschillende praktijk-bedrijven. Zo konden we de ervaringen van de varkenshouders delen en nagaan in welke mate ze stroken met die in de sector. In de literatuur lezen we dat intacte beren actiever zijn dan immunocastraten, bargaen en zeugen. Dit uit zich in speelgedrag, agressief en seksueel gedrag. Vooral het agressief en seksueel gedrag zijn hier nadelig. Het seksueel gedrag uit zich in rijgedrag met mogelijke pootproblemen tot gevolg. Ook penisbijten kan geregeld voorkomen.

Tot slot vinden we bij beren vaak een toename in hokbevuiling ten opzichte van immunocastraten en bargaen. Dit onderzoeksproject focuste zich op agressiviteit (oor-, staart-, flankbijten); onrust (aantal staande/liggende/rijdende dieren) en hokbevuiling.

Hoe presteren beren in aanwezigheid van gelten?

In dit tweede artikel focussen we ons op de tweede peiler van het project, namelijk het gedrag van intacte beren bij verschil-

lende vormen van huisvesting. Daarvoor zijn 7 rondes opgezet met in totaal 569 dieren. Deze dieren zijn verdeeld over 3 behandelingen. Dat zijn behandeling 1 (beren en gelten in hetzelfde hok); behandeling 2 (beren en gelten in hetzelfde compartiment) en behandeling 3 (beren volledig afgescheiden in een compartiment). Voor de exacte verdeling van de dieren verwijzen we naar *Management&Techniek* 7 van 10 april.

.....
De huisvesting speelde geen rol in de agressiviteit van varkens ten opzichte van elkaar.
.....

Agressiviteit van vleesvarkens

In geen enkele van de behandelingen bleken dieren staartbijtgedrag te vertonen (tabel 1). Oor- en flankbijten kwam iets frequenter voor. Hieruit bleek voornamelijk dat er sprake was van oor- en flankbijten in de perioden kort na de opzet. Na 3 weken veranderde dit gedrag in een vorm waarbij er nog sporadisch een uitbraak van flankbijten kwam. Hoewel het voorkomen van agressiviteit bij beren hoger was dan bij gelten was deze agressiviteit op geen enkel ogenblik een probleem.

De huisvesting speelde geen rol in de agressiviteit van varkens ten opzichte van elkaar. Zowel bij huisvesting zonder zeugen als samen met zeugen in hetzelfde hok was er van agressie weinig sprake.

Onrust beperkt bij vleesvarkens

De onrust in de stal bleek zeer beperkt te zijn. Daarnaast waren er weinig verschillen tussen de verschillende geslachten. De gelten en baren bleken even vaak te liggen. Hoewel het rijgedrag toenam naarmate de afmest vorderde, kon ook hierin geen verschil gevonden worden tussen beide geslachten. De baren bleken ook niet specifiek te reageren op de aanwezigheid van gelten en baren in een hok of compartiment. Dezelfde gedragingen kwamen steeds terug.

Hokbevuiling van vleesvarkens

Wat hokbevuiling betreft, bleken er wel enkele verschillen te zijn (tabel 2). Bovendien blijken compartimenten met baren vaak ook een specifieke geur te hebben.

Tabel 1 Het percentage dieren dat gedurende de hele afmestperiode agressie vertoonde - Bron: PVL Bocholt & UGent

Behandeling	Oorbijgende dieren (%)	Staartbijgende dieren (%)	Flankbijgende dieren (%)
1	0,0	0,0	1,0
2	6,5	0,0	6,5
3	0,0	1,0	3,0

Tabel 2 Percentage bevuiling van andere plaatsen dan de achterkant van het hok - Bron: PVL Bocholt & UGent

Behandeling	Hokbevuiling baren (%)	Hokbevuiling baren (%)	Hokbevuiling gelten (%)
1	5-6	0	(zie baren en baren)
2	0-2,75	-	0-26,7
3	0-4	-	-

De hokbevuiling bij baren bleek niet specifiek anders dan bij gelten. De dieren mestten voornamelijk tegen de achterkant van het hok, wat in deze stal de standaard situatie was. Indien de hokbevuiling zich verspreide, was dat meestal een tijdelijk verschijnsel. De dieren verspreiden hun mestgedrag gedurende één à 2 weken waarna het normale mestgedrag terugkwam. Met uitzondering van één afmestronde waarin de zeugen een opvallend hoge mate aan hokbevuiling vertoonden, bleek er geen verschil tussen zeugen, baren en baren. Ook was er geen verschil waar te nemen tussen de baren in de verschillende huisvestingsvormen.

Geen merkbare verschillen

Algemeen kunnen we stellen dat verschillende huisvestingsvormen geen invloed hebben op de agressiviteit, onrust en hokbevuiling van baren. In een vorig artikel bleek dat gescheiden afmest positief kon zijn om de verschillende geslachten beter te sturen en eventueel gescheiden te voederen. Naar gedrag toe blijkt een gescheiden huisvesting geen merkbare verschillen teweeg te brengen. ■